

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/132/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

287/2012. (VIII. 22.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **I. r. panaszos** és **II. r. panaszos**¹ 2012. január 4-én előterjesztett **panaszát** a 2012. augusztus 22-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XI. Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) Az I. r. panaszos panaszát a Budapesti Rendőr-főkapitányságon (a továbbiakban: BRFK) terjesztette elő 2012. január 4-én, majd a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon 2012. február 6-án tartott meghallgatása alkalmával úgy nyilatkozott, az ügyben kéri a Testület eljárását. Erre tekintettel a rendőrség a panaszt megküldte a Testületnek, amely azt 2012. február 22-én érkeztette.

Az I. r. panaszos beadványában előadja, hogy panaszt kíván tenni a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon 2011. december 30-án szolgálatban volt ügyeletes tiszt ellen. A sérelmezett események előzményeként rögzíti, hogy két éve él együtt élettársával, a II. r. panaszossal, akinek a válópere azóta tart F. K. Z.-vel szemben. Velük lakik az élettárs két lánya is, J. és E., akik 6, illetve 12 évesek.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

F. K. Z. időszakos kapcsolattartása lányaival 2011. december 29-én 9 órakor vette volna kezdetét, azonban előző éjjel mindkét gyermeknél hányással, hasmenéssel járó megbetegedés kezdődött, őket még 2011. december 28-án ügyeletes orvoshoz is elvitték. Erre az I. r. panaszos szerint azért volt szükség annak ellenére, hogy ő maga és élettársa is orvosok, mert F. K. Z. több ízben tett már ellenük rosszhiszemű gyámhivatali bejelentéseket, továbbá rendszeresen a gyermekek védelembe vételét kezdeményezi. Az I. r. panaszos utal rá, hogy F. K. Z. a panasz előterjesztésének időpontjáig több mint 300 feletti beadványt terjesztett már elő a gyámhivatalnál ellenük.

Az édesanya SMS-ben értesítette F. K. Z.-t a kapcsolattartás akadályáról. Az I. r. panaszos megjegyzi, hogy az elmúlt két év során kialakult hasonló esetekben a gyámhivatal akként döntött, hogy a gyerekek betegsége akadályát képezi az apai kapcsolattartásnak, amely döntésekről az édesapának is tudomása van.

Mindennek ellenére azonban 2011. december 29-én reggel 9-kor F. K. Z. megjelent a panaszosok háza előtt. Mivel korábban a rendőrség mindig kikerkezett F. K. Z. hívására (végzés nélküli időszakban is), és rendszeresen csöngettek, dörömböltek az ajtón, a II. r. panaszos úgy döntött, hogy lányaival nyugodt környezetbe megy, ahol azok zavartatlanul gyógyulhatnak, és nem teszi ki őket F. K. Z. és a rendőrök zaklatásának. Az I. r. panaszos fontosnak tartja megjegyezni, hogy a két gyermekben félelem és szorongás alakult ki a rendőrök látványától az elmúlt két év eseményei következtében, amellyel összefüggésben testi tüneteket is produkálnak, ezért az anya döntése az I. r. panaszos szerint jogos és alapos volt.

A rendőrség azonban háromnegyed 10 körül csengetett a lakás ajtaján. Az I. r. panaszos ajtót nyitott és igazolta magát. Elmondta a rendőröknek, hogy a gyerekek betegek, és nincsenek otthon, mivel a rendszeres rendőri zaklatás nem tesz jót a lelki fejlődésüknek. Hozzátette, hogy a gyermekek jártak orvosnál, és előhozta az orvosi igazolást, de ez nem érdekelte a rendőröket. Az I. r. panaszos közölte azt is, hogy az édesapa tud a kapcsolattartás akadályáról. Felhívta továbbá a rendőrök figyelmét, hogy F. K. Z. rendszeresen autózik, parkol, leskelődik a panaszosok utcájában, követi az édesanyját, amikor a gyerekeket busszal a programjaikra viszi, az I. r. panaszos motorját, valamint az autóját is többször megrongálta már, és a zárt kertbe is betört. Ezek után a rendőr járőr távozott.

Másnap (december 30-án) fél 10 körül ismételten rendőrök jelentek meg a lakásnál. Az I. r. panaszos éppen dolgozott, így a történekről a II. r. panaszos előadása alapján tud beszámolni. A rendőröknek a II. r. panaszos ajtót nyitott, és elmondta, hogy a gyerekek betegek, azért nem mehetnek az édesapjukkal. Megjegyzi az I. r. panaszos, hogy miután a rendőrök távoztak az ajtóból, a gyerekek megint azt kérdezték, miért jártak náluk rendőrök, és az édesanyjuknak újra nyugtatni kellett őket, és elterelni a történekről a figyelmüket.

Egy órával később, 11 óra 30 perc körül ismét megjelentek a rendőrök a lakásnál, és ez alkalommal már azt követelték, az édesanya hozza elő a lakásból a gyerekeket, hogy megnézhessek őket. Elmondták, hogy az ügyeletes tiszt utasítására cselekszenek. Az I. r. panaszos hozzáteszi, hogy a rendőrök magatartásából arra lehetett következtetni, hogy ez már nekik is érthetetlen. A két lánynak végül pizsamában, kócosan és betegen kellett egyenként az ajtóba kiállni, hogy a két „állig fegyverben lévő” rendőrrel szembenézzenek.

A II. r. panaszos telefonon beszámolt a történekről az I. r. panaszosnak, akit az események annyira felháborítottak, hogy azt követően felhívta telefonon a BRFK vezető ügyeletes

tisztjét, és megkérte, hogy a nap folyamán már ne küldjön ki több rendőrt az otthonukhoz. Az I. r. panaszos megjegyzi, hogy az ügyeletes tiszt döntését felháborítónak tartotta, és úgy véli, hogy akinek van gyereke, az ezzel egyetért. Utal rá továbbá, hogy az egyik kislány a törtétek óta újra bepisil.

Az I. r. panaszos nem ért egyet azzal, hogy a rendőrség az édesapát segíti jogainak érvényesítésében, pedig a férfinak bizonyosan nem hiányoznak a gyerekei, mivel már két hónapja nem jelentkezett értük, holott lehetősége lett volna rá, olyan esetekben azonban, amikor a láthatásnak akadálya van, azonnal rendőri segítséggel érkezik. Az I. r. panaszos azt is megjegyzi, hogy ennek következtében a rendőrség minden pénteken szirénázva villogtat a lakóhelyük előtt. Az édesapa nincs továbbá tekintettel arra sem, hogy az egyik kislány alapellátásba van véve a körzeti pszichológusnál, ahová az apja magatartása, valamint sorozatos feljelentései miatt kényszerül eljárni. Az édesapa jogi manővereinek köszönhetően már négy szakértő vizsgálta a gyereket, de veszélyeztetést egyik sem állapított meg, viszont a sorozatos szakértői vizsgálatok traumatizáló hatását igen. Abban az esetben ugyanakkor, ha az édesanya nem vinné el a kislányt a pszichológushoz, állami gondozásba vennék őket.

Az I. r. panaszos kéri a törtétek kivizsgálását, és biztosítékot szeretne kapni arra, hogy az események nem ismétlődnek meg, a kiskorúakat nem zaklatja a rendőrség napi rendszerességgel. A kivizsgálás keretében kéri megállapítani, hogy milyen indok vezette az ügyeletes tisztet arra, hogy „előállíttasson” két kiskorú, beteg, ijedt gyereket, amikor tudta, hogy betegek.

Az I. r. panaszos közli továbbá, hogy a lakásukba a továbbiakban nem kívánnak beengedni rendőröket, a család nyugalma nem teszik ki ilyen veszélynek a továbbiakban.

Kéri annak a kivizsgálását is, hogy az ügyeletes tiszt intézkedései nem merítették-e ki a hivatali visszaélés büntetését, és a sorozatos rendőrségi zaklatások a rendőrség normális ügyrendjének megfelelőek-e. Választ vár arra is, hogy mit kellene tenniük azért, hogy a rendőri fellépések száma a kiskorúak védelme érdekében a minimálisra csökkenjen.

2) A Testület felhívására a sérelmezett eseményekkel kapcsolatos kifogásait a II. r. panaszos is levélbe foglalta. Abban az I. r. panaszos levelében foglaltakat szó szerint idézte, és kijelentette, hogy azokkal maradéktalanul egyetért, a rá vonatkozó részeket saját előadásaként kéri a panasz eljárás során figyelembe venni.

Megjegyzti továbbá, hogy élettársával, az I. r. panaszossal két éve él együtt, azóta zajlik a válóper is közte és F. K. Z. között. Velük lakik két lány is, J. és E., akik kiskorúak, 6 és 12 évesek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője az iratok megküldése mellett arról tájékoztatta a Testületet, hogy 2012. december 29-én a rendőrség F. K. Z. bejelentése alapján jelent meg a panaszosok tartózkodási helyén. A járőrök az ellenérdekelt feleket meghallgatták, és felhívták figyelmüket, hogy a bírósági végzésben foglaltakat be kell

tartaniuk. A bejelentés alapján az Rtv. 13. §-a szerint terhelte a rendőrséget intézkedési kötelezettség, aminek a felek felvilágosításával az eljáró rendőrök eleget tettek.

2012. december 30-án szintén F. K. Z. bejelentése nyomán jelent meg a rendőrség a panaszosnál, és az előző napi intézkedés ismétlődött meg, az ellenérdekelt feleket a rendőrök jogi felvilágosításban részesítették.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszosok tartózkodási helyén 2011. március 18-án, 2011. november 25-én, 2011. december 9-én, 2011. december 16-án, 2011. december 30-án fogatosított rendőri intézkedésről készített jelentéseket.

Az iratok tanúsága szerint a rendőrök valamennyi esetben a II. r. panaszos férje, F. K. Z. arra vonatkozó bejelentése miatt intézkedtek, miszerint gyermekeit az édesanyjuk nem adja át neki a bíróság által meghatározott időben.

3) A BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó Cs. E. r. őrm. 2011. december 29-én készített feljegyzése az alábbiakat rögzíti.

2011. december 29-én 9 óra 20 perckor F. K. Z. bejelentést tett arról, hogy a felesége ismét nem adja át neki két közös lányukat kapcsolattartásra. Hozzátette, hogy volt felesége egy sms-t küldött fél órával korábban arról, hogy nincsenek otthon.

A bejelentés nyomán a bejelentő által megjelölt helyszínen – ami azonos a panaszosok tartózkodási helyével – megjelent N. Cs. r. tzs. és F. A. r. főrm, akiknek a bejelentő átadta a Budai Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: BKKB) végzését, amely szerint a gyerekeket a téli szünet idején a szünidő felére az anya köteles átadni az apának. A téli szünet december 22-től január 2-ig tart.

A járőrök ellenőrizték a bejelentésben megjelölt lakást, ahol a feleség élettársa nyitott ajtót, és annyit közölt a járőrökkel, hogy az élettársa nyugodt helyre ment a gyerekekkel, mert a lányok betegek. A lakásba beengedte a rendőröket, akik meggyőződtek róla, hogy rajta kívül más nem tartózkodott ott. Elmondta továbbá az élettárs, hogy a kapcsolattartás keretében a gyerekek december 26-án az édesapjuknál voltak, mivel kétnapos ünnepeken rendszerint a 2. napon 9 órától 18 óráig lehetnek vele.

4) A 2011. december 30-án történt intézkedésről ez eljáró rendőrök, M. V. r. zls. és K. Cs. r. őrm. az alábbi tartalommal készítették jelentést.

Aznap 8 óra 20 perckor Sz. E. r. törm., ügyeletes utasítására jelentek meg a panaszosok tartózkodási helyéül szolgáló címen, mivel onnan bejelentés érkezett arról, hogy egy édesapa láthatási időben nem viheti el a gyermekeit.

A helyszínen a bejelentő F. K. Z. fogadta a rendőröket. Kérdésre elmondta, hogy kb. 2 éve húzódik volt feleségével egy per arról, hogy mint édesapa láthatási időben – amit a bíróság határozatban jelölt meg – elvihesse magához a lányait. Az édesanya – a II. r. panaszos – ugyanis a törvényesen meghatározott időben nem engedi elvinni a gyerekeket, illetve azt sem engedi, hogy az édesapa láthassa őket. Ugyanilyen események zajlottak a bejelentést megelőző, illetve az adott napon is: hiába jött el az apa a számára meghatározott időpontban, az édesanya nem adja át neki a lányokat.

A rendőrök a bejelentő meghallgatását követően felvették a kapcsolatot az édesanyával, aki csengetésre nem nyitott ajtót, ugyanakkor a bejárati ajtón lévő kitekintő ablakot kinyitotta, és elmondta, hogy ő a gyermekek gondozója, így kötelessége, hogy a gyermekeit betegség esetén ápolja. Hozzátette azt is, hogy a betegség láthatás esetén kizáró ok, így nem kívánja átadni volt férjének a gyerekeket, amíg meg nem gyógyulnak. Jelezte, hogy ez előreláthatólag kb. 5 napot fog igénybe venni.

A rendőrök a feleket a helyszínen jogi felvilágosításban részesítették, tájékoztatták őket, hogy problémájukkal hová forduljanak. Elvégezték továbbá ellenőrzésüket a körözési rendszerben, ahol nem szerepeltek.

A történeteket jelentették M. I. r. fhdgy. ügyeletes tisztnek, aki jelentés készítésére adott a rendőröknek utasítást, akik a helyszínt engedélyével 8 óra 55 perckor hagyták el.

Mivel az édesapa még aznap személyesen megjelent a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon, szerette volna kiadatni gyermekei körözését, tekintettel arra, hogy hónapok óta nem látta őket, nem tudta, hogy jól vannak-e, L. T. r. fhdgy. utasítására a járőrök másodszor is megjelentek a fent említett címen, és a II. r. panaszost felszólították, hogy a gyermekeket mutassa meg. A rendőrök azt kívánták ellenőrizni, hogy a gyermekek a lakásban tartózkodnak-e, illetve, hogy jól vannak-e.

A rendőröket az édesanya – vagyis a II. r. panaszos – a lakásba másodszorra sem engedte be, de a gyerekeket egyenként a bejárati ajtóhoz vitte, és a rendőröknek megmutatta. A jelentés szerint a gyermekek pizsamában, de szemmel láthatóan jól voltak.

A történeteket a rendőrök ismét jelentették M. I. r. fhdgy., ügyeletes tisztnek, akinek az engedélyével a helyszínt ezután ismét elhagyták.

5) B. A. r. zls. 2012. január 16-án kelt jelentésében arról számol be, hogy megvizsgálta F. K. Z. – közelebbről meg nem jelölt – bejelentésének tartalmát.

Azzal összefüggésben megállapította, hogy a bejelentő válófélben van feleségétől. Van két közös gyermekük: J. (6 éves) és E. (12 éves), akik az édesanyjuknál vannak elhelyezve. A BKKB határozata alapján a bejelentőnél a gyermekei minden páratlan hét péntekjén 18 órától vasárnap 18 óráig lehetnének.

A jelentés beszámol róla, hogy a bejelentő aznap megjelent a II. r. panaszos tartózkodási helyén, de a feleségét nem találta otthon, ezért gyermekeit nem tudja magához venni, amit sérelmez. A bejelentés alapján végrehajtott rendőri intézkedés során a bejelentő a rendőrökkel közölte, hogy jogaival tisztában van, és azért értesítette a rendőrséget a történetekről, hogy írásos nyoma legyen a történeteknek, vagyis annak, hogy a felesége már megint nem tartja be a bírósági határozatban foglaltakat.

A rendőrség az esettel összefüggésben beszerezte a Budapesti Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata Polgármesteri Hivatal Gyámhivatalának két végzését, amelyek szerint a II. r. panaszost már öt alkalommal sújtották 50-50.000 Ft pénzbírsággal a jogerős bírósági végzésben meghatározott láthatások meghiúsítása, megakadályozása miatt, továbbá azért is, mert a meghiúsult láthatás pótlására kijelölt napokon sem biztosította F. K. Z.-nak a gyermekeivel való kapcsolattartást.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 195. § (4) bekezdése alapján „aki a bírósági vagy hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is akadályozza, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A jelentést készítő rendőr megállapítása szerint az édesanya fent leírt magatartása felveti a Btk. 195. § (4) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő cselekmény elkövetésének a gyanúját, ezért az ügyben nyomozás elrendelését tartja indokoltnak.

6) K. É. K. r. hdgy. 2012. április 18-án készített jelentésében az alábbiakat rögzíti.

2011. december 29-én napon 8 óra és 2011. december 30-án 8 óra közötti időben látott el szolgálatot a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon főügyeletesként. Annak teljesítése során bevallása szerint nem beszélt az I. r. panaszossal, mert a telefonhívásokat a kapitányság „kisügyelete” fogadta, a bejelentéseket ott veszik fel.

Hozzáteszi, hogy az ezen idő alatt fogatosított rendőri intézkedés során a rendőrök az I. r. panaszosnak a kellő jogi felvilágosítást megadták, amit az ügyeleten rögzítettek.

7) M. I. r. fhdgy. 2012. április 20-án a következő tartalommal készített jelentést a sérelmezett eseményekkel összefüggésben.

2011. december 30-án 8 órától 2011. december 31-én 8 óráig főügyeletesi szolgálatot látott el a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon. A küldési napló tanúsága szerint F. K. Z. 9 óra 7 perckor tett telefonon bejelentést arról, hogy az általa megjelölt címen problémái akadtak gyermekeinek láthatásával kapcsolatosan. Az érintetteket a rendőrök jogi felvilágosításban részesítették, amiről rendőri jelentés is készült.

A r. főhadnagy jelentésében meg kívánja jegyezni, hogy korábban – nem emlékszik, milyen időpontban és melyik kerületi kapitányság vezetője lehetett – telefonon már érdeklődtek nála, hogy beszélt-e telefonon az I. r. panaszossal. A r. főhadnagy azonban a panaszosra nem emlékezett, sem mint a rendőrkapitányság épületében megjelent személyre, sem mint telefonálóra. Ezt az érdeklődő rendőri vezetőnek is elmondta. Utal rá a r. főhadnagy, hogy a munkaköri leírásában nem szerepel, hogy minden egyes panaszos nevét meg kell jegyeznie, és az ügyforgalmat tekintve arra esélye sem lenne. Megpróbálta ugyanakkor visszakeresni a Robotzsaru rendszerben az I. r. panaszos nevét, de a keresés nem volt eredményes.

Rögzíti a r. főhadnagy azt is: nem világos számára, hogy az I. r. panaszos hogyan kapcsolódik a kifogásolt intézkedéshez, ugyanakkor F. K. Z. nevére határozottan emlékszik, mivel utóbbi rendszeresen tesz bejelentéseket gyermekláthatási problémái miatt, és hol a sérelmezett intézkedés helyszínén jelenik meg, hol pedig a kapitányság épületében.

A r. főhadnagy tudomása szerint a telefonhívásokról készült hangfelvételeket 30 napig őrzik. Az I. r. panaszos 2012. január 4-én tett panaszt az intézkedéssel kapcsolatosan, ami 2012. január 31-én érkezett meg a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságra. Megjegyzi, hogy amennyiben a panasz továbbítása faxon korábban megtörténik, lehetősége lett volna a telefonhívás visszahallgatására – amennyiben valóban volt ilyen hívás –, és biztosan egyszerűbb lenne visszaemlékeznie.

Hozzáteszi, hogy mivel a kifogásolt intézkedés során nem merült fel az I. r. panaszos neve, bizonyosan nem adott neki felvilágosítást egy olyan intézkedéssel kapcsolatosan, amihez nincsen köze, az ugyanis sértette volna a bejelentő és az intézkedés során jelen volt további személyek alapvető jogait.

8) A rendőrségi iratok alapján az is megállapíthatóvá vált, hogy a II. r. panaszos ellen a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon eljárás indult a Btk. 195. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő kiskorú veszélyeztetése vétségének megalapozott gyanúja miatt.

9) A rendőrség megküldte a Testületnek a II. r. panaszos által a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon 2010. március 2-án férje ellen tett feljelentését. Az irat tanúsága szerint a II. r. panaszos azért fordult a hatósághoz, mert a férje rendszeresen megjelenik egy B. városbeli címen olyan időben, amikor előre nincs megbeszélve, olykor ittasan, a II. r. panaszos gyermekei félnek tőle.

A II. r. panaszos feljelentését a rendőrkapitányság vizsgálati osztályának a vezetője 2010. március 18-án elutasította.

III.

A panasz számos – 2011. december 29-én és 30-án lefolytatott – rendőrségi intézkedésre utal, ugyanakkor a panaszosok kifejezetten jelezték, hogy panaszuk a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon 2011. december 30-án szolgálatban volt ügyeletes tiszt ellen irányul mégpedig azzal összefüggésben, hogy amikor 2011. december 30-án a rendőrközvetítők másodszor is megjelentek a panaszosok tartózkodási helyéül szolgáló lakásnál, arra utasították a II. r. panaszost, hogy hozza elő a lakásból a gyerekeket, hogy megnézhessék őket. A rendőrök elmondták, hogy az ügyeletes tiszt utasítására cselekszenek. A két lánynak végül pizsamában, kócosan és betegen kellett egyenként az ajtóba kiállni, hogy a két „állig fegyverben lévő” rendőrrel szembenézzenek.

A panaszosi előadást a rendőrségi iratok is alátámasztják abban a tekintetben, hogy a kitérő járőrök a gyermekek bemutatására kérték a II. r. panaszost, bár az iratok szerint ezt nem az ügyeletes M. I. r. fhdgy., hanem L. T. r. fhdgy. utasítására tették. Minthogy azonban a Testület vizsgálata a panaszosi oldalon jelentkező alapjogsértés, nem pedig a rendőrök egyéni felelősségének megállapítására irányul, így ezen eltérésnek a panasz elbírálása tekintetében nincsen jelentősége.

A fentiek alapján a Testület– figyelemmel az intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszjárás keretében azt vizsgálta, hogy a 2011. december 30-án a rendőrök indokoltan jelentek-e meg második alkalommal is a panaszosok tartózkodási helyéül szolgáló címen, és eljárásuk alkalmas volt-e arra, hogy a panaszosok oldalán alapjogsértést valósítson meg.

A Testület megállapítása szerint a rendőri intézkedések érintették a panaszosoknak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 15. és 54. §-ából levezethető és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkében is rögzített magán- és családi élet tisztelgéshez való alapvető jogát.

Az iratok tanúsága szerint 2011. december 30-án 8 óra 20 perckor F. K. Z. bejelentése nyomán Sz. E. r. törm. ügyeletes utasítására jelentek meg a rendőrök a panaszosnál. A bejelentő meghallgatását követően felvették a kapcsolatot az édesanyával, aki csengetésre nem nyitott ajtót, ugyanakkor a bejárati ajtón lévő kitekintő ablakot kinyitotta, és elmondta, hogy ő a gyermekek gondozója, így kötelessége, hogy a gyermekeit betegség esetén ápolja. Hozzátette azt is, hogy a betegség láthatás esetén kizáró ok, így nem kívánja átadni volt férjének a gyerekeket, amíg meg nem gyógyulnak. Jelezte, hogy ez előreláthatólag kb. öt napot fog igénybe venni. A rendőrök a feleket a helyszínen jogi felvilágosításban részesítették, tájékoztatták őket, hogy problémájukkal hová forduljanak.

Mivel az édesapa még aznap személyesen megjelent a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon, és szerette volna kiadatni gyermekei körözését mivel hónapok óta nem látta őket, nem tudta, hogy jól vannak-e, L. T. r. fhdgy. utasítására a járőrök másodszor is megjelentek a panaszosok tartózkodási helyén, és a II. r. panaszost felszólították, hogy a gyermekeket mutassa meg. A rendőrök azt kívánták ellenőrizni, hogy a gyermekek a lakásban tartózkodnak-e, illetve, hogy jól vannak-e. A rendőröket az édesanya – vagyis a II. r. panaszos – a lakásba másodszorra sem engedte be, de a gyerekeket egyenként a bejárati ajtóhoz vitte, és a rendőröknek megmutatta. A jelentés szerint a gyermekek pizsamában, de szemmel láthatóan jól voltak.

1) A felek előadásának ismeretében a Testület elsőként azt vizsgálta, hogy az édesapa telefonon tett bejelentése nyomán az adott helyzetben a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége, vagyis annak nyomán indokoltan jelentek-e meg a rendőrök a panaszosok lakóhelyén.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A rendőrség által is hivatkozott törvényhely, a Btk. 195. §-ának (4) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében kiskorú veszélyeztetésével gyanúsítható, „aki a bírósági vagy hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is akadályozza.”

A kérdés megítélésével összefüggésben a Testület fontosnak tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint az intézkedés alapjául szolgáló jogellenes cselekmény – akár szabálysértés, akár bűncselekmény – tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőügyben eljáró, illetőleg a szabálysértési hatóságok szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján olyan esetekben, amikor a rendőrség valamely intézkedést vagy intézkedés-sorozatot azzal indokol, hogy azt az érintett által vélhetően elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés alapozta meg, a Testület azt vizsgálja (az érintett vétkességének kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

Az idézett rendelkezések a Testület megítélése szerint az adott helyzetben a rendőrség oldalán kettős kötelezettséget keletkeztettek. A rendőröknek egyrészt informálódniuk kellett arról, hogy az édesanyával szemben a kapcsolattartás akadályozása miatt az illetékes hatóság szabott-e már ki bírságot, másrészt meg kellett győződniük arról is, hogy az adott helyzetben az anya ténylegesen akadályozza-e a kapcsolattartást.

Ez utóbbi követelmény teljesítése pedig szükségessé tette, hogy a bejelentésben megjelölt helyszínen a rendőrök intézkedést foganatosítsanak.

A konkrét események kapcsán tehát a Testület úgy ítélte meg, hogy F. K. Z. 2011. december 30-án, telefonon tett bejelentése a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, így a rendőrök azzal, hogy a bejelentést követően megjelentek a panaszosok tartózkodási helyén, nem valósították meg a panaszosok magán- és családi élet tisztelgéséhez való jogának megsértését.

2) A panaszosok ugyanakkor azt kifogásolják, hogy az első intézkedést követően kb. egy órával, 11 óra 30 perc körül újra megjelentek a rendőrök, és ez alkalommal már azt követelték, az édesanya hozza elő a lakásból a gyerekeket, hogy megnézhessék őket.

A Testület ezért vizsgálata tárgyává tette a rendőrök ugyanaznap végrehajtott második intézkedését is.

A rendőri előadás szerint az édesapa az első intézkedést követően személyesen jelent meg a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányságon, és szerette volna kiadatni gyermekei körözését, tekintettel arra, hogy hónapok óta nem látta őket, nem tudta, hogy jól vannak-e. Ezért – L. T. r. fhdgy. utasítására – a járőrök másodszor is megjelentek a panaszosok tartózkodási helyén, és a II. r. panaszost felszólították, hogy a gyermekeket mutassa meg. A rendőrök azt kívánták ellenőrizni, hogy a gyermekek a lakásban tartózkodnak-e, illetve, hogy jól vannak-e.

Ez utóbbi intézkedés jogszerűségének a vizsgálatok a Testület ismét azt értékelte, hogy a panaszos megjelenése, és a rendőrség tudomására hozott újabb információk az adott körülmények között ismételtelen intézkedési kötelezettséget keletkeztettek-e.

A Testület a kérdés kapcsán különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy az édesapa arról számolt be, hónapok óta nem volt lehetősége találkozni a gyermekekkel.

Figyelembe vette továbbá, hogy a rendőrök aznap végrehajtott első intézkedése alkalmával az édesanya a rendőröket nem engedte be a lakásba, csupán tájékoztatta őket a gyermekek betegségéről és a láthatásuk biztosításával kapcsolatos szándékairól, így a rendőrök a gyermekeket nem látták. Nem állt tehát a rendőrök rendelkezésére olyan adat, információ, amellyel F. K. Z. állításait egyértelműen cáfolhatták volna, tehát nem volt kizárható annak a gyanúja, hogy a gyermekeket nem betegségük miatt, hanem egyéb megfontolásból zárták el F. K. Z.-től (különös tekintettel arra, hogy – amint az a rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott iratokból kiderül – 2011-ben F. K. Z. több alkalommal kezdeményezett rendőri intézkedést arra hivatkozva, hogy a II. r. panaszos nem adta át neki a gyermekeket a bíróság által meghatározott időben).

Mindezekre tekintettel a Testület nem tekintette indokolatlannak és a panaszosok magán- és családi életéhez való jogát aránytalanul korlátozónak a rendőrség azon

döntését, hogy F. K. Z. személyes megjelenését követően a panaszosok tartózkodási helyén újra intézkedést foganatosítottak a panaszosok gyermekekre vonatkozó állításainak ellenőrzése céljából. Figyelembe véve azt is, hogy első alkalommal a gyermekeknek nem kellett a rendőrökkel találkozniuk, velük kapcsolatban tehát nem lehet rövid időn belül foganatosított második intézkedésről beszélni, a Testület a későbbi intézkedéssel összefüggésben sem tartotta indokoltnak megállapítani a panaszosok magán- és családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogának megsértését.

IV.

A konkrét események kapcsán tehát a Testület úgy ítélte meg, hogy F. K. Z. 2011. december 30-án, telefonon tett bejelentése a rendőrség oldalán egyértelműen intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, így a rendőrök azzal, hogy a bejelentést követően megjelentek a panaszosok tartózkodási helyén, nem valósították meg a panaszosok magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogának megsértését.

Nem tekintette továbbá indokolatlannak és a panaszosok magán- és családi élethez való jogát aránytalanul korlátozónak a rendőrség azon döntését sem, hogy F. K. Z. személyes megjelenését követően a panaszosok tartózkodási helyén újra intézkedést foganatosítottak a panaszosok gyermekekre vonatkozó állításainak ellenőrzése céljából, így ebben az összefüggésben sem tartotta indokoltnak megállapítani a panaszosok magán- és családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogának megsértését.

Mindezek alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint – alapjogsértés hiányában – a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. augusztus 22.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag